

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารผ่านปกซีดีเพลงอินดี้” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์และสื่อความหมายของผู้ผลิตปกซีดีเพลงอินดี้ รวมทั้งศึกษาการสื่อความหมายผ่านปกซีดีเพลงอินดี้จากมุมมองของผู้ฟัง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแนวทางศึกษา ได้แก่ การสัมภาษณ์เจาะลึก และการวิเคราะห์ตัวอย่างปกซีดีเพลงอินดี้ที่จำหน่ายในช่วงปี พ.ศ.2545-2547

ศิลปินอินดี้ หมายถึง ศิลปินที่ไม่มีสังกัดหรืออาจสังกัดในบริษัทดนตรีขนาดเล็กซึ่งไม่อยู่ในอาณัติของบริษัทดนตรีขนาดใหญ่ ทั้งเรื่องทุน การบริหารจัดการ และการตลาดของระบบอุตสาหกรรมดนตรี เช่น สมอหลุม เลิฟอีส เพลย์กราวมิวสิค หัวลำโพงเรคคอร์ด แพนด้าเรคคอร์ด โนมอร์เบลท์ อินดี้คาเฟ่ เป็นต้น จุดยืนที่แตกต่างจากศิลปินกระแสหลักก็คือการมุ่งแสดงออกอย่างเสรีมากกว่าแสวงหาผลกำไร

จากการศึกษาพบว่ากระบวนการสร้างสรรค์ปกซีดีเพลงอินดี้ มี 3 ขั้นตอน คือ 1) การคิดและการออกแบบ 2) การผลิตงานต้นแบบ 3) การพิมพ์ ในขั้นตอนการแรกนักออกแบบอาชีพมุ่งออกแบบเพื่อสร้างสรรค์รูปแบบปกที่สวยงามและสื่อความหมายทางศิลปะ แต่ในกรณีที่ศิลปินเป็นผู้ออกแบบเอง มักจะมุ่งสื่อสารถึงตัวตนของศิลปินและสาระของเพลงในอัลบั้มเป็นหลัก เนื่องจากการผลิตดนตรีอินดี้มักมีต้นทุนต่ำ จึงผลิตจำนวนน้อย การพิมพ์ปกจึงอาจใช้รูปแบบการถ่ายเอกสาร จัดพิมพ์เอง หรือมอบให้บริษัทจัดจำหน่ายดำเนินการแทน การพิมพ์ปกจำนวนน้อยมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตสูงกว่าค่ายเพลงใหญ่ที่มียอดพิมพ์จำนวนมาก

ปกอัลบั้มเพลงอินดี้มีลักษณะเด่น 3 ประการ คือ 1) รูปแบบทึบทื่อไม่มีมาตรฐานตายตัว 2) ภาพปกมักมีความแปลกใหม่ เป็นภาพศิลปะมากกว่าการเสนอภาพของศิลปิน 3) เรื่องราวในภาพปกสะท้อนอัตลักษณ์ของศิลปินและแนวเพลงเป็นหลัก เพลงอินดี้มีแนวเพลงที่หลากหลาย เช่น พังก์ ร็อก อิเล็กทรอนิกส์ ดับ อะแคปเปลล่า ซึ่งผู้ฟังส่วนใหญ่เข้าใจแนวเพลงได้แม้ไม่รู้จักอัลบั้มนั้นมาก่อน ส่วนผู้ฟังที่มีความรู้ด้านศิลปะและการออกแบบจะเข้าใจสัญลักษณ์และภาษาศิลปะบนภาพปกได้มากกว่า นอกจากนี้ แบบปกซีดีเพลงอินดียังได้รับอิทธิพลจากศิลปะตะวันตกหลายแนว ได้แก่ ศิลปะอิมพาร์ต ดาดา โคเนติกอาร์ต และคอนเซ็ปท์ซวลอาร์ต กล่าวได้ว่าปกอัลบั้มเพลงอินดี้มีการเสนออัตลักษณ์และอุดมการณ์ของสื่อทางเลือกของศิลปินอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ศิลปะบนภาพปกยังเปิดประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้ฟัง และเรียกร้องให้สังคมเข้าใจมุมมองศิลปินชายขอบกลุ่มนี้

อย่างไรก็ตาม แม้ปกซีดีเพลงอินดี้จะประสบความสำเร็จในการสื่อสารถึงบุคลิกและแนวดนตรีแบบอินดี้ จะเห็นได้ว่าผู้ฟังส่วนใหญ่ที่เป็นแฟนเพลงอินดี้ไม่ได้ซื้อซีดีเพราะภาพปก หากซื้อเพราะแนวดนตรีและเนื้อหาของเพลงเป็นหลัก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าศิลปินอินดียังสื่อสารกับผู้ฟังผ่านเพลงมากกว่ารูปลักษณ์จากปกซีดี.

478 50919 28: MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: CD COVER / INDIE MUSIC / ALTERNATIVE MEDIA / CREATIVITY / COMMUNICATION

PIYARAT NETSAWAI: COMMUNICATION THROUGH CD COVERS OF INDIE MUSIC.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. UBONRAT SIRIYUVASAK, Ph.D. 340 pp.

The objectives of this research are two folds: 1) to study the production process of CD covers of Indie music albums 2) to study how the audience of Indie music decode the meaning of these CD covers. The research employed in-depth interview and descriptive analysis of selected indie music CD covers from albums published in 2002-2004.

Indie music artists mean those artists who work independently. They are generally not part of the major record labels in terms of capital, management or marketing system of the music industry. These independent labels are, for instance, Smallroom, Love-is, Playground Music, Hualampong Riddim, Panda Records, No More Belts, Indy Café. Indie music artists' main emphasis is on independent expressions rather than profit seeking.

The study shows that the creativity process of Indie music CD cover is divided into 3 stages: 1) conceptualization and design 2) artwork production 3) publishing. In the first stage, professional designer usually aimed at creative design and artistically meaningful communication of the CD covers. But in cases where the artists themselves are the creative designer, the images on the CD covers mostly showed the artists' own identity and the music style. Indie music artists, normally, could only publish limited copies of their albums. The printing of the CD covers are either handmade by xeroxing, or desktop publishing, or send to the distributor. Hence, the printing costs are higher compared with the major labels.

The Indie album covers are distinctive in 3 ways: 1) free form packaging 2) striking visual images with a focus on artistic expressions 3) communicating artist's identity and music style. There are several genres of Indie music such as Punk, Rock, Electronica, Dub, and Acappella. The album covers work well to convey these genres to the audiences. However, those who are knowledgeable in arts and design could decode the artistic expressions on the CD covers better than the general audiences. The study showed that Indie music CD cover designs were influenced by Western art schools, such as, Op art, Dadaism, Kinetic art, and Conceptual art, which clearly expressed the identity and ideology of these independent artists. These CD covers not only provide new visual experiences but also appeal to the society to understand their independent voices.

Although Indie music CD covers are successful in communicating the artist identity and music genre, most audiences do not purchase the CDs because of the cover. Rather, they buy the album because they like the music and the narrative. This indicates that Indie music artists continue to communicate with the audiences through their music, and not the images on the CD covers.